

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Birouri nefrancați nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
 Birourile de annciuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena: H. Moss, Hasenstein & Vogler (Otto Moss), H. Schalek, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppelk, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Deube; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană 6 cr. și 10 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o seamă 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în fi- care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. (cu dusul în casă). Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atâtă abonamentele cât și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 248.

Brașov, Luni-Marti, 10 (22) Noemvre

1892.

Germanii și Cehii.

Brașov, 9 Noemvre v.

Totdeauna am urmărit cu cea mai mare atențiune luptele naționale dintre Germanii și Cehii Austriei, fiindcă am fost convins de deosebita însemnătate, ce-o au aceste lupte nu numai pentru partea de dincolo a monarhiei noastre dualiste, ci pentru întreaga monarhie habsburgică, întru cât privește desvoltarea și realizarea principiului egalei îndreptății naționale.

Am dis de repetite-ori, că după a noastră convingere luptele naționale din Boemia au un caracter, ce trece peste marginile acelei provincie și atinge chiar cestiunea de existență a monarhiei, că, cu alte cuvinte, nu e vorba numai de aplanarea neînțelegerilor dintre Cehii și Germanii Boemiei, ci se tractează chiar de o luptă decisivă între slavism și germanism în Austria.

Totodată am arătat, că partida Cehilor tineri a fost, care a desfășurat stégul slavismului austriac, care nu s'a mulțumit cu punctațiunile dela Viena și reclamă garanții mai puternice de existență națională pentru națiunea cehică.

Evenimentele celor doi ani din urmă au dovedit, că toți Cehii în cestiunea cea mare a asigurării existenței libere a națiunii lor sunt în principiu de una și aceeași părere, er numai în ce privește modul de procedere se deosebesc în păreri. Conferența din urmă a delegațiilor reprezentanților cehi din Boemia, Moravia și Silesia, ne-a informat desul de lămurit, că garanția ce-o pretind Cehii pentru existența lor națională, este restabilirea dreptului public al Boemiei.

Lupta pentru dreptul public al regatului boem este însă de fapt, lupta slavismului în contra germanismului cutropitor în Austria. Acesta s'a dat acuma pe față, în modul cel mai invederat, în parlamentul central din Viena.

Indată la începutul desbaterii bugetare în camera deputațiilor Germanii din stânga liberală prin graiul șefului lor Dr. Plener au suscitât cestiunea boemă. Acesta, șiseră ei, trebuie să se rezolve înainte de toate și decă nu e în starea de deslege dieta boemă, ea trebuie să fiă deslegată de către parlamentul central. Dr. Plener a mai dat se se cunoscă că Germanii voru relua propunerea pentru introducerea limbii germane, ca limbă a statului, ce-o făcuseră în anii de mai înainte, la cas, când Cehii nu s'ar puté îndupleca nici într'un chip a primii punctațiunile pactului dela Viena.

Se ntelege, că prin tactica aceste amenințări și prin faptul, că presa guvernamentală a lăudat discursul lui Plener, Cehii s'au vedut direct provocati, ceea ce a produs în sinul lor nu puțin iritațiune.

Așa se esplică, că deputatul ceh Dr. Masaryk, care trece de cel mai moderat între Cehii tineri, vrându să caracterizeze situațiunea în Boemia, a desfășurat deodată în discursul său un limbaj neobicit de energic, ba aprupe aspru în contra Germanilor și a uneltirilor lor dușmane Boemilor și tuturor Slavilor Austriei.

Dr. Masaryk a dis între altele, că Germanii austriaci n'au ideea de ceea ce va se dică absolut egală îndreptărire, că ei se'nchină înaintea idolului limbii statului, der Cehii voiesc un

„stat viu, care nu se basază pe limbă, ci pe drept și dreptate”. În cultură Slavii din Boemia întrec în multe privințe pe Germani, le trebuie însă libertate ca să potă ajunge la o desvoltare mare națională. Același proces istoric, care a creat statul ungar, care a creat statul boem, Restabilindu-se dreptul public al Boemiei se va puté pune stavilă și preponderanței Ungariei.

Vorbind apoi despre tendințele de germanizare Dr. Masaryk, basat pe nisce citațiuni din cărți germane, a arătat, că propaganda de germanizare ia dimensiuni tot mai mari nu numai în Austria, ci și în Germania, unde se consideră Austria deja ca o enclavă a Germaniei și unde se pregătesc anexarea ei la Germania. Cehii vor organiza o sentinelă, esclama el, contra acestor uneltiri ale îngâmfării și nedreptății germane.

Germanul din Silesia Menger, răspundend, a imputat vorbitorului ceh ură nespuse contra poporului german și în focul vorbirei sale a mers așa departe încât a susținut, că cei ce voiesc dreptul public boem comit crima de înaltă trădare.

Furtuna, ce a provocat o această învinuire neprecugetată în camera din Viena nu se pte descrie. Ajunge a spune, că Cehii n'au mai suferit ca Menger să se continue vorbirea, ci au strigat mereu să se retragă cuvântul, până ce președintele a fost silit, după ce a chemat pe Menger la ordine, să închidă ședința.

În ședința următoare s'a ales o comisiune de 9 pentru a se pronunța în cestiune. Cu 5 contra 4 voturi această comisiune cere acuma a camera să desaprobeze purtarea deputatului Menzer.

Eată der luptele dintre Cehi și Germani ajunse la un punct, care pretinde o soluțiune radicală, decă este ca să nu fiă amenințată esistența monarhiei.

CRONICA POLITICA.

— 9 (21) Noemvre v.

În ședința dela 18 Noemvre n. a dietei austriace, s'a petrecut o scenă foarte agitată și turbulentă între deputații Cehii tineri și între Germani. La desbateră budgetului, deputatul ruten Romanciuk a dat esprime dorințelor poporului ruten și i-a înșirat gravaminele. Indată după acesta se sculă Hauck, care se plânse asupra tristei apariții, oă Evreii s'au ridicat în viața publică peste capetele tuturor poporilor din monarhie. Luă apoi cuvântul Masaryk, care polemisi cu Plener și declară, că preponderanța maghiară nu se va puté paralisa decât prin recunoscerea dreptului public boem. Vorbitorul se pronunță apoi cam aspru la adresa Germanilor. Într'aceea se ridică deputatul german Dr. Menger și dise: „Nu vom drept public boem.” Cuvintele lui Menger seră din pacință pe Cehii tineri și pe când stânga germană aplauda pe Menger, pe atunci Cehii tineri protestau fără întrerupere. Sgomotul era de tot mare. Menger dise mai departe: „A vorbi adă despre dreptul public boem, este trădare de patriă”, apoi întorcend se către Cehii tineri dise: „D-vostre sunteți trădători de patriă.” Vorbele obraznice ale lui Menger provocară un sgomot ne mai pomenit. Menger a fost chemat la ordine; deputații se ridicară toți în picioare er Cehii tineri se îndreptară spre Menger. Stânga germană aplauda grozav și în mijlocul ne mai pomenitului sgomot se au o voce la adresa Cehilor tineri: „Mergeți în Rusia, nu ne mai incurcați tribile aici.” Cuvintele lui Menger au indignat așa de mult pe Cehii tineri, încât se dice, că au declarat, că vor părăsi parlamentul, decă Menger nu-ș

„FOILETONULU GAZ. TRANS.”

8).

Verul împăratului.

Novelă istorică de Gregor Samarow.

El părăsi sala de ședințe a consiliului și se urcă în trăsura, după ce porunci lacheului să mână la contesa Montijo; când trec pe strade și privi grupurile de omeni și casele prin geamul dela trăsura, îi veni, ca și când ar fi trecut de doi de ani de când le veduse el de acestea pentru ultima-ora și ca și când s'ar fi întors într'o lume, în care el murise de multă vreme.

El intră în salon. El simți ca o amețelă în capul său și înaintea ochilor săi, der se opri și avu puterea, ca să nu întindă mâna să se sprijinescă.

Eugenia îi eși înainte radiosă de o mândră fericiore.

— „Etă, aici ești, cel mai intim și mai bun amic al meu!” esclama ea. „D ta te affi cel dintăiu, oă pe viitor vom fi mai aprupe unul de altul, ca până acum, oă voiu intra între rudeniile familiei, a cărei sânge ourge în vinele d tale, a cărei gloriă a umplut lumea.”

Cuvintele ei sunau ca și din departare la urechile contelui, der voia să îl rețină.

Zimbind dise el: „Soiu acesta, și într'o ora deja va sci tot Parisul de orecă împăratul a trimis mesagiu senatului despre căsătoria sa, și eu sunt fericit de a fi cel dintăiu, oare aduce felicitările sale viitoare domnitor a Franciei.”

— „Și eu”, dise Eugenia cu amabilitate, „salut în D-ta pe verul meu, care a fost amicul contesei Montijo și căruia împăratăsa îi va păstra „cu fidelitate amicitia.”

Contesa Manuela intră în salon. Și ea strălucea de fericiore și bucurie, și contele avu puterea să audă torentul de mulțămiri față de Provedință și de împăratul, pe carl ea le repeșia despre fericiore fiecei sale.

În curend fū anunțat contele Morny. El se apropiă de Eugenia cu propria sa siguranță și eleganță și vorbi cu dâna cu adăncă venerațiune, ca și când corua Franciei ar fi strălucit pe capul ei. Apoi apărură ministrii, principele Jerôme, care îmbrășișă pe fru-

moșa Spaniolă cu o tandreță teatrală, apoi urmară demnitarul curții și ai armatei, și în fine apără însuși împăratul.

Damele îi eșiră înainte până la ușă.

Napoleon întinse brațul Eugeniei, o conduse în salon și o prezentă celor de față, ca pe mirăsa sa și viitoare împăratăsa.

Se părea, ca și când tinera contesa în puținele momente se schimbase cu totul; ea își păstrase amabilitatea ei încântătoare, der când își plecă gatul ei svelt, salutând împrejur, pentru ca să mulțămescă pentru adăncile reverențe, rămase capul ei ridicat cu mândrie și din ochii ei scâteia conșoianța mării și a domniei, cu care privea asupra celor de față.

Acăsta era prima recepțiune, care o tinu la curtea imperială a Franciei, și pte acea ora a rămas pentru ea cea mai fericită amintire.

— „Conte Camerata”, dise împăratul chemand pe tinerul său ver și întindend-i mâna: „Îți mulțămesc astăd încădată pentru toate serviciile, ce le-ai făcut contesei, și te rog să le continui pe acestea ca un oficiu de onore până

în ziua cununiei mele! — Voiu alege”, dise el întorcend se spre Eugenia, „pe damele pentru serviciul viitor al d tale și aceste, indată ce alegerea va fi învinițată, țile voiu prezenta. Aom te rog, să mă însoțesc la princesa Matilda, care va fi fericită, de a puté îmbrășișă pe viitoare verișoră.”

El salută cu o ușoră inclinare a capului, conduse pe Eugenia, după care urma mama ei, la trăsura, însoțit până la pragul casei de întreaga societate.

3.

Eugenia de Montijo se urcase pe tronul împăratăsc al Franciei, și pe când Napoleon devenea din ce în ce mai mult punctul central al politicei europene, căreia îi da multe enigme și multe și repentine surprinderi îi pregătea, stăpâna împăratăsa lumea elegantă, a modei și a luxului. Ori ce s'a dis mai târziu în contra acestei femei, devenită venerabilă prin nenorocire, — în timpul aela avea o popularitate foarte lăpă și sinceră. După cum Franciesii erau mândri, oă fi- care cuvânt din gura împăratului lor răsuna în întreaga Europa, așa nu mai puțin îi lin-

Avisu.

Cassa de economii, societate pe actiuni

JULIA

in Alba-Iulia (Gyulafehérvár), piața mare in casa bisericii gr.-cat.,

incepându-și activitatea in 15 Iulie a. c. anunță că:

- A) escompteză cambii;
B) acordă împrumuturi personale pre lângă obligațiuni cu cavenți;
C) acordă împrumuturi pre lângă siguranța hipotecară, mai departe primesce;
D) Depuneri spre fructificare.
Depuneri, ridicări seu anunțări se pot face și prin poștă.

Alba Iulia, 16 Noemvre 1892.

978,3-3.

Directiunea.

Szám 6917-1892 tkv.

979,1-1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stinghe D. Vasilie végrehajatonak néhai Stinghe Dumitruve hagytt végrehajást szenvedő elleni 1050 frt. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbíroság) területén lévő Brassó város területen fekvő a brassói 2723 sz. tjkben A + 3079 hr.-z ingatlanra az árverést 540 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892 évi December hó 22 dellettől 9 órakor a brassói kir. tkvi irattár helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt, Brassó, 1892 évi Septemb-r hó 3 án.

A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.

ARDELEANA

institutu de creditu și de economii pe actii in Orăștie.

Nr. 146-1892.

964-12.

AVISU.

Institutul de creditu și de economii ARDELEANA, societate pe actii in Orăștie (Szászváros), Piața mare Nr. 2 și 4 in casele proprii, primesce depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

- a) Depuneri făcute la a căroru ridicare nu se recere abdicere, cu 5%;
b) Depuneri făcute cu condițiunea de a se anunța ridicarea lor, cu 5 1/2% și
c) Depuneri făcute pe timpu mai îndelungat de către Biserici, școle, corporațiuni culturale ori cu altu scopu de binefacere, cu 6%.

Depuneri, ridicări seu anunțări se pot efectui și prin poștă.

Orăștie, la 1 Noemvre 1892.

Directiunea.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Octomvre 1892.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between cities like Budapesta, Predealu, Sibiu, and others. Includes sub-tables for various line segments and specific train types.

Nota: Numerii incuadrati cu linii grose insemneza orele de noapte.